

ПОСЕБНЕ ДЕФИНИЦИЈЕ

1. Декларација о храњивој вриједности или ознака храњиве вриједности је информација у којој се наводи:

1.1. енергетска вриједност или

1.2. енергетска вриједност и један или више од сљедећих нутријената:

1.2.1. масти (засићене, мононезасићене, полинезасићене),

1.2.2. угљени хидрати (шећери, полиоли, скроб),

1.2.3. со,

1.2.4. влакна,

1.2.5. протеини,

1.2.6. било који од витамина или минерала наведен у тачки 1. Дијела А Прилога 13 овог правилника, који је присутан у значајним количинама како је утврђено у тачки 2. Дијела А Прилога 13 овог правилника.

2. Масти су укупни липиди укључујући фосфолипиде.

3. Засићене масне киселине су масне киселине без двоструке везе.

4. Трансмасне киселине су масне киселине са најмање једном неvezаном (прекинута најмање једном метиленском групом) угљеник-угљеник двоструком везом у трансконфигурацији.

5. Мононезасићене масне киселине су масне киселине са једном цис двоструком везом.

6. Полинезасићене масне киселине су масне киселине са двије или више цис, цис-метилен прекинутим двоструким везама.

7. Угљени хидрати су сви угљени хидрати који се пробављају у људском организму, укључујући полиоле.

8. Шећери су сви моносахариди и дисахариди заступљени у храни, осим полиола.
9. Полиоли подразумевају алкоhole који садрже више од двије хидроксилне групе.
10. Протеини подразумевају протеински садржај који се рачуна помоћу формуле: протеин = укупни Kjeldahl азот x 6,25.
11. Со подразумева еквивалент соли који се рачуна помоћу формуле: со = натријум x 2,5.
12. Влакна подразумевају полимере угљених хидрата са три или више мономерских јединица, које нису ни пробављене нити апсорбоване у танком crijeву људског организма, те спадају у сљедеће категорије:
- 12.1. јестиви полимери угљених хидрата који су природни присутни у конзумираној храни,
- 12.2. јестиви полимери угљених хидрата који се добијају из сировине хране физичким, ензиматским или хемијским начином, те који имају благотворне физичке учинке и то показују опште-прихваћени научни докази,
- 12.3. јестиви синтетички полимери угљених хидрата који имају корисне физиолошке учинке и то показују општеприхваћени научни докази.
13. Просјечна вриједност подразумева вриједност која најбоље приказује количину нутријента који одређена храна садржи, те одражава дозвољена одступања с обзиром на сезонску промјенљивост, прехрамбене узорке и остале факторе који могу проузроковати варирање стварне вриједности.

ПРИЛОГ 2

СУПСТАНЦЕ ИЛИ ПРОИЗВОДИ КОЈИ УЗРОКУЈУ АЛЕРГИЈЕ ИЛИ ИНТОЛЕРАНЦИЈЕ

1. Житарице које садрже глутен: пшеница, раж, јечам, овас, пир и камут или њихове хибридне врсте и производи, осим:
- 1.1. глукoзних сирупа на бази пшенице, укључујући декстрозу*,
- 1.2. малтодекстрина на бази пшенице*,
- 1.3. глукoзног сирупа на бази јечма,
- 1.4. житарица које се користе у производњи алкохолних дестилата, укључујући етилни алкохол пољопривредног поријекла.
2. Ракови и производи од ракова
3. Јаја и производи од јаја.

4. Рибе и производи рибе, осим:
- 4.1. рибљег желатина који се користи као носач за витамине или каротеноидне приправке,
- 4.2. рибљег желатина или желатина рибљег мјехура (isinglass) за бистрење пива и вина.
5. Кикирики и производи од кикирикија.
6. Соја и производи од соје, осим:
- 6.1. потпуно рафинисаног сојиног уља и масти*,
- 6.2. природно мијешаних токоферола (Е306), природног Д-алфа токоферола, природног Д-алфа токоферол ацетата и природног Д-алфа токоферол сукцината из соје,
- 6.3. издвојених фитостерола и фитостерол естери из уља соје,
- 6.4. биљних станол естера произведених из стерола уља соје.
7. Млијеко и млијечни производи (укључујући лактозу), осим:
- 7.1. сурутке која се користи за алкохолне дестилате, укључујући етилни алкохол пољопривредног поријекла,
- 7.2. лактитола.
8. Орашасте плодови: бадем (Amygdalus communis L), љешник (Corylus avellana), орах (Juglans regia), индијски орашчић (Anarcadium occidentale), пекан орашчић (Carya illinoensis (Wangenh) K. Koch), бразилски орашчић (Bertholletia excelsa), pistaћи (Pistacia vera), макадамија или Queensland орашчић (Macadamia ternifolia) и њихови производи, осим ораштастих плодова који се користе за производњу алкохолних дестилата укључујући етилни алкохол пољопривредног поријекла.
9. Целер и производи од целера.
10. Горушица и производи од горушице.
11. Сјеме сусама и производи од сјемена сусама.
12. Сумпор-диоксид и сулфити концентрације веће од 10 mg/kg или 10 mg/l изражени као укупни SO2, који се рачунају за производе који су као такви намијењени за конзумацију или као деконзервиран производ у складу са упутствима произвођача.
13. Лупина и производи од лупине.
14. Шкољке и производи од шкољки.

* Обухвата и њихове производе, у оној мјери у којој је вјероватно да процес производње кроз који пролазе неће повећати ниво алергена који процијени надлежно тијело за одговарајући производ од којег су добијени.

ПРИЛОГ 3

ХРАНА ЗА КОЈУ ОЗНАЧАВАЊЕ МОРА УКЉУЧИВАТИ ЈЕДАН ИЛИ ВИШЕ ДОДАТНИХ ПОДАТАКА

ВРСТА ИЛИ КАТЕГОРИЈА ХРАНЕ	ПОДАЦИ
1. Храна пакована под одређеним гасом	
1.1. Храна чији је рок трајања продужен помоћу гаса за паковање у складу са посебним прописом о адитивима у храни.	Наводи се: “Паковано у заштићеној атмосфери.”.
2. Храна која садржи заслађиваче	
2.1. Храна која садржи заслађивач или заслађиваче који су одобрени у складу са посебним прописом о адитивима у храни.	Тврдња “Садржи заслађивач(е).” мора бити уз назив хране.
2.2. Храна која садржи и додати шећер или шећере и заслађивач или заслађиваче који су одобрени у складу са посебним прописом о адитивима у храни.	Тврдња “Садржи шећер(е) и заслађивач(е).” мора пропратити назив хране.
2.3. Храна која садржи аспартам / аспартам-ацесулфамову со који су одобрени у складу са посебним прописом о адитивима у храни.	Тврдња “Садржи аспартам (извор фенилаланила).” мора се налазити на етикети у случајевима у којима су аспартам / аспартам-ацесулфамова со наведени на списку састојака само Е бројем. Тврдња “Садржи извор фенилаланила.” мора се налазити на етикети у случајевима у којима је аспартам / аспартам-ацесулфамова со наведен на списку састојака само са својим специфичним називом.
2.4. Храна која садржи више од 10% додатих полиола који су одобрени у складу са посебним прописом о адитивима у храни.	Наводи се: “Претјерана конзумација може дјеловати лаксативно.”.
3. Храна која садржи глициризинску киселину или њену амонијумову со	
3.1. Посластице или пића која садрже глициризинску киселину или њену амонијумову со због додатка супстанце као што је сладић (Glycyrrhiza glabra), концентрације 100 mg/kg или 10 mg/l или више.	Наводи се: “Садржи сладић.” и додаје се одмах након спискова састојака, осим ако појам “сладић” већ није уврштен у списак састојака или у називу хране. Ако списак састојака не постоји, овај податак ће бити дио назива хране.

3.2. Посластице које садрже глициризинску киселину или њену амонијумову со због додатка супстанце као што је сладић (<i>Glycyrrhiza glabra</i>), концентрације 4 g/kg или више.	Наводи се: “Садржи сладић – особе са повишеним крвним притиском треба да избегавају прекомјерну конзумацију.” и додаје се одмах након списка састојака. Ако списак састојака не постоји, овај податак ће бити дио назива хране.
3.3. Пића која садрже глициризинску киселину или њену амонијумову со због додатка супстанце као што је сладић (<i>Glycyrrhiza glabra</i>) концентрације 50 mg/l или више или 300 mg/l или више, у случају пића која садрже више од 1,2% волуменског удјела алкохола*.	Наводи се: “Садрже сладић – особе са повишеним крвним притиском треба да избегавају прекомјерну конзумацију.” и додаје се одмах након списка састојака. Ако списак састојака не постоји, овај податак ће бити дио назива хране.
4. Пића са високим садржајем кофеина или храна са додатком кофеина	
4.1. Пића, осим оних на бази кофеина, чај или кафа, екстракт кафе или чаја код којих назив производа укључује појам “кафа” или “чај”, а који: 4.1.1. су намијењени за конзумацију без промјене и садрже кофеин, из било којег извора, у количини већој од 150 mg/l, или 4.1.2. су у концентрисаном или сушеном облику и која након реконституције садрже кофеин, из било којег извора, у количини већој од 150 mg/l.	Наводи се: “Висок удио кофеина. Не препоручује се дјечи, трудницама и дојиљама.” налази се у истом видном пољу као и назив пића, након чега се, у складу са чланом 10. ст. 1. и 2. овог правилника, у загради наводи садржај кофеина изражен у mg на 100 ml.
4.2. Храна, осим пића, којој је кофеин додан у физиолошке сврхе.	Наводи се: “Садржи кофеин. Не препоручује се дјечи, трудницама и дојиљама.” и налази се у истом видном пољу као и назив пића, након чега се, у складу са чланом 10. ст. 1. и 2. овог правилника, у загради наводи садржај кофеина изражен у mg на 100 g/ml. У случају додатка храни, садржај кофеина изражава се по порцији која је препоручена као дневни унос на етикети.
5. Храна са доданим фитостеролима, естерима фитостерола, фитостанолима или естерима фитостанола	
5.1. Храна или њени састојци са додатим фитостеролима, естерима фитостерола, фитостанолима или естерима фитостанола.	1. Напомена: “са додатим биљним стеролима” или “са додатим биљним станолима” налази се у истом видном пољу као и назив хране. 2. Количина додатих фитостерола, естера фитостерола, фитостанола или естера фитостанола (изражено као % или као грам слободних биљних стерола / биљних станолана на 100 g или 100 ml хране) наводи се на списку састојака. 3. Наводи се напомена да производ није намијењен особама које морају контролисати ниво холестерола у крви. 4. Наводи се напомена да особе које користе лијекове за смањење нивоа холестерола у крви производ смију конзумирати само под лекарским надзором. 5. Наводи се јасно видљива изјава да храна с обзиром на хранљиве вриједности можда није прикладна за труднице или дојиље, нити за дјецу млађу од пет година. 6. Наводи се препорука да се храна користи као дио уравнотежене и разноврсне исхране, а то укључује редовну конзумацију воћа и поврћа да би се одржали каротеноидни нивои. 7. У истом видном пољу у којем се налази и напомена под бројем 3. наводи се напомена да се избегава конзумација више од три грама / дневно додатих биљних стерола / биљних станолана. 8. Наводи се дефиниција порције хране или састојка хране (пожељно у g или ml) уз количину биљних стерола / биљних станолана за сваку порцију.
6. Замрзнуто месо, замрзнуте прерађевине од меса и замрзнута необрађени рибљи производи	
6.1. Замрзнуто месо, замрзнуте прерађевине од меса и замрзнута необрађени рибљи производи.	Датум замрзавања или датум првог замрзавања у случају када је производ замрзнут више пута, у складу са тачком 3. Прилога 10 овог правилника.

* Ова концентрација користи се за производе који су као такви припремљени за потрошњу или реконструисани према упутствима произвођача.

ПРИЛОГ 4

ДЕФИНИЦИЈА ВИСИНЕ СЛОВА

Легенда:

1. Горња линија слова
2. Висина великих слова
3. Средња линија
4. Линија текста
5. Линија слова испод линије текста
6. Висина малих слова
7. Величина слова

ПРИЛОГ 5

ХРАНА КОЈА ЈЕ ИЗУЗЕТА ОД ЗАХТЈЕВА ЗА ОБАВЕЗНУ ДЕКЛАРАЦИЈУ О ХРАЊИВОЈ ВРИЈЕДНОСТИ

1. Непрерађени производи који садрже један састојак или категорију састојка.
2. Прерађени производи код којих једина прерада којој су били подвргнути јесте сазријевање, те који се састоје од једног састојка или категорије састојка.
3. Воде намијењене људској конзумацији, укључујући воде којима је додат само угљен-диоксид и/или ароме.
4. Зачинско биље, зачини или њихове мјешавине.
5. Со и замјене за со.
6. Стони заслађивачи.
7. Производи обухваћени посебним прописима о кафи, производима од кафе, сурогатима и производима од сурогата, цијела или мљевена зрна кафе и цијела или мљевена зрна кафе без кофеина.
8. Биљни и воћни чајеви, чај, чај без кофеина, инстант или топливи чај или екстракт чаја, инстант или топливи чај или екстракт чаја без кофеина, који не садрже друге додатне састојке, осим арома који не мијењају хранљиву вриједност чаја.
9. Ферментисано сирће и надомјесци сирћета, укључујући оне у којима су једино додати састојци ароме.
10. Ароме.
11. Прехрамбени адитиви.
12. Помоћна технолошка средства.
13. Ензими у храни.
14. Желатин.
15. Смјесе које творе мармеладе.
16. Квасац.
17. Гуме за жвакање.
18. Храна у паковањима или spremницима чија је највећа површина мања од 25 cm².
19. Храна, укључујући и ручно припреману храну, коју произвођач директно испоручује у малим количинама крајњем потрошачу или локалним малопродајним објектима који директно снабдијевају крајњег потрошача.

ПРИЛОГ 6

НАЗИВ ХРАНЕ И ПОСЕБНИ ПРОПРАТНИ ПОДАЦИ

ДИО А – ОБАВЕЗНИ ПОДАЦИ КОЈИ ПРАТЕ НАЗИВ ХРАНЕ

1. Назив хране укључује или је пропраћен подацима о физичком стању хране или њеној посебној преради (нпр. “у праху”, “поново замрзнута”, “замрзнута - исушена”, “брзо замрзнута”, “концентрисана”, “димљена”) у свим случајевима у којима би недостатак тих података могао потрошача навести на погрешно мишљење.

2. У случају да је храна била замрзнута прије продаје, те храна која се продаје одмрзнута, назив хране је пропраћен ознаком “одмрзнута”.

Овај захтјев се не примјењује на следеће:

- 2.1. састојке који су присутни у готовом производу,
- 2.2. храну за коју је замрзавање технолошки неопходан корак процеса производње,
- 2.3. храну за коју одмрзавање нема негативан утицај на њену безбједност или квалитет.

Ова тачка се примјењује не доводећи у питање тачку 1. овог дијела.

3. Храна подвргнута јонизујућим зрачењем носи једну од следећих ознака: “озрачено” или “подвргнута јонизујућем зрачењу”, те остале ознаке назначене у посебним прописима који се односе на храну и састојке хране подвргнуте јонизујућем зрачењу.

4. У случају када је састојак или компонента хране, за који потрошачи очекују да је употребљен или природно присутан у храни, замјењен другом компонентом или састојком, ознака садржи – уз списак састојака – и јасну назнаку компоненте или састојка који је употребљен за потпуну или дјелимичну замјену:

4.1. у близини назива производа,

4.2. употребом слова чија је висина слова “х” најмање 75% од висине слова “х” назива производа и која није мања од најмање величине слова прописане чланом 10. ст. 3. и 4. овог правилника.

5. У случају месних производа, месних препарата и рибљих производа који садрже додатне протеине, укључујући хидролизоване протеине, различитог животињског поријекла, назив хране садржи ознаку присуства тих протеина и њихово поријекло.

6. У случају месних производа и месних препарата који су изрезани, спојени, нарезани, подијељени на дијелове или су у облику трупца, назив хране укључује ознаку присуства додатне воде ако додатна вода износи више од 5% тежине готовог производа. Исто правило се примјењује код рибљих производа и припремљених рибљих производа који се продају изрезани, спојени, нарезани, подијељени на дијелове или су у облику трупца.

7. У случају месних производа, месних препарата и рибљих производа код којих се може створити утисак да су припремљени од једног цијеловитог дијела меса или рибе, али се, у ствари, састоје од различитих дијелова који су спојени помоћу других састојака, укључујући адитиве у храни и ензиме у храни или на други начин, наведена је следећа ознака, и то на следећим језицима:

- 7.1. српском: “састављено и обликовано месо од комада меса” и “састављена и обликована риба од комада рибе”,
- 7.2. хрватском: “sastavljeno i oblikovano meso od komada mesa” и “sastavljena i oblikovana riba od komada ribe”,
- 7.3. бошњачком: “sastavljeno i oblikovano meso od komada mesa” и “sastavljena i oblikovana riba od komada ribe”,
- 7.4. бугарском: “формовано месо” и “формована риба”,
- 7.5. шпанском: “combinado de piezas de carne” и “combinado de piezas de pescado”,

- 7.6. чешком: “ze spojovaných kousků masa” и “ze spojovaných kousků rybiho masa”;
- 7.7. данском: “Sammensat af stykker af kød” и “Sammensat af stykker af fisk”;
- 7.8. њемачком: “aus Fleischstücken zusammengefügt” и “aus Fischstücken zusammengefügt”;
- 7.9. естонском: “liidetud liha” и “liidetud kala”;
- 7.10. грчком: “μορφολογημένο κρέας” и “μορφολογημένο ψάρι”;
- 7.11. енглеском: “formed meat” и “formed fish”;
- 7.12. француском: “viande reconstituée” и “poisson reconstitué”;
- 7.13. ирском: “píosai feola ceangailte” и “píosai éisc ceangailte”;
- 7.14. италијанском: “came ricomposta” и “pesce ricomposto”;
- 7.15. летонском: “formēta gaļa” и “formēta zivs”;
- 7.16. литванском: “sudarytas (-a) iš mėsos gabalų” и “sudarytas (-a) iš žuvies gabalų”;
- 7.17. мађарском: “darabokból újraformázott hús” и “darabokból újraformázott hal”;
- 7.18. малтешком: “laham rikostitwit” и “hut rikostitwit”;
- 7.19. холандском: “samengesteld uit stukjes vlees” и “samengesteld uit stukjes vis”;
- 7.20. польском: “z połączonych kawalków mięsa” и “z połączonych kawalków ryby”;
- 7.21. португалском: “carne reconstituída” и “peixe reconstituído”;
- 7.22. румунском: “carne formată” и “carne de pește formată”;
- 7.23. словачком: “spájané alebo formované mäso” и “spájané alebo formované ryby”;
- 7.24. словеначком: “sestavljeno, iz koščkov oblikovano meso” и “sestavljene, iz koščkov oblikovane ribe”;
- 7.25. финском: “paloista yhdistetty liha” и “paloista yhdistetty kala”;
- 7.26. шведском: “sammanfogade bitar av kött” и “sammanfogade bitar av fisk”.

ДИО Б – ДОДАТНИ ЗАХТЈЕВИ ОЗНАЧАВАЊА “МЉЕВЕНОГ МЕСА”

1. Критеријум састава који се провјерава на основу дневног просјека:

	Садржај масти (%)	Протеински омјер колаген/месо (%) ⁽¹⁾
Маломасно мљевено месо	≤ 7	≤ 12
Чисто мљевено говеђе месо	≤ 20	≤ 15
Мљевено месо које садржи свињско месо	≤ 30	≤ 18
Мљевено месо других животињских врста	≤ 25	≤ 15

⁽¹⁾ Протеински омјер колаген/месо изражава се као проценат колагена у протеинима меса. Садржај колагена представља садржај хидроксипролина помноженог фактором 8.

2. Уз захтјеве који су утврђени у посебном пропису о хигијени хране животињског поријекла, следећи изрази се налазе на етикети:
- 2.1. “Проценат удјела масти испод...”,
- 2.2. “Протеински омјер колаген/месо испод...”.
3. Може се дозволити стављање мљевеног меса на тржиште које не задовољава критеријуме утврђене у тачки 1. овог дијела, и то са ознаком државе, која се не може замијенити ознаком наведеном у посебним прописима о хигијени хране животињског поријекла.

ДИО В – ДОДАТНИ ЗАХТЈЕВИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ОЗНАКЕ ОМОТА КОБАСИЦА

Уколико омот кобасице није јестив, то је потребно навести.

ПРИЛОГ 7

НАВОЂЕЊЕ И ОЗНАКА Састојака

ДИО А – ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ О НАВОЂЕЊУ Састојака по падајућем реду тежине

Категорија састојака	Одредба о навођењу тежине
1. Додата вода и испарљиви производи.	Наводе се редослиједом на основу њихове масе у готовом производу. Количина воде додате као састојак хране рачуна се тако да се од укупне количине готовог производа одузме укупна количина других употребљених састојака. Та количина се не узима у обзир ако не прелази 5% масе готовог производа. Овај изузетак од правила не примјењује се на месо, месне производе, непрерађене рибе производе и непрерађене шкољкаше.
2. Састојци који се употребљавају у концентрисаном или дехидрираном облику те су деконзервирани за вријеме производње.	Могу се навести редослиједом на основу масе која је забиљежена прије њихове концентрације или дехидрације.
3. Састојци који се употребљавају у концентрираној или дехидрираној храни, који се деконзервирају помоћу воде.	Могу се навести редослиједом на основу удјела у деконзервираном производу, под условом да је списак састојака попраћен изразима као што су “састојци деконзервираног производа” или “састојци производа спремног за употребу”.
4. Воће, поврће или гљиве, од којих ниједно не доминира тежином те који су коришћени у пропорцијама које ће вјероватно варирати, у мјешавинама које су састојци хране.	Могу се груписати на списку састојака под ознаком “воће” или “поврће” или “гљиве” након чега слиједи навод “у промјенивим пропорцијама” након чега слиједи списак присутног воћа, поврћа и гљива. У таквим случајевима, мјешавина се додаје списку састојака у складу са чланом 15. ст. 1. и 2, на основу укупне масе присутног воћа, поврћа и гљива.

5. Мјешавине зачина или зачинског биља, гдје ниједно не доминира тежином.	Могу се невести по различитом редослиједу под условом да је списак састојака праћен наводом као што је “у промјенивим пропорцијама”.
6. Састојци који чине мање од 2% готовог производа.	Могу се навести различитим редослиједом након осталих састојака.
7. Састојци који су слични или међусобно замјениви, који се користе у производњи или припреми хране, а не мијењају свој састав, природу или вриједност, те чине мање од 2% готовог производа.	Могу се навести у списку састојака помоћу изјаве као што је “садржи...и/или...”, гдје је бар један од састојака (не више од два састојка) присутан у готовом производу. Ова одредба се не примјењује на прехранбене адитиве у храни или на састојке наведене у Дијелу Ц овог анекса, те на супстанце или производе наведене у Прилогу 2 овог правилника, који су узрочници алергија или интолеранција.
8. Рафинисана уља биљног поријекла.	Могу се навести заједно на списку састојака под ознаком “биљна уља”, након чега слиједи списак ознака специфичног биљног поријекла, те може слиједити напомена: “у промјенивим пропорцијама”. Ако се наводе заједно, биљна се уља укључују на списак састојака у складу са чланом 15. ст. 1. и 2, на основу укупне масе присутних биљних уља. Изрази “потпуно хидрогенирано” или “дјелимично хидрогенирано”, зависно од случаја, морају се навести уз ознаку хидрогенираног уља.
9. Рафинисане масти биљног поријекла.	Могу се навести заједно на списку састојака под ознаком “биљне масти”, након чега слиједи списак ознака специфичног биљног поријекла, те може слиједити напомена: “у промјенивим пропорцијама”. Ако се наводе заједно, биљне масти су укључене на списак састојака у складу са чланом 15. ст. 1. и 2, на основу укупне масе присутних биљних масти. Изрази “потпуно хидрогенирано” или “дјелимично хидрогенирано”, зависно од случаја, морају се навести уз ознаку хидрогенираних масти.

ДИО Б – ОЗНАЧАВАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ САСТОЈАКА НАЗИВОМ КАТЕГОРИЈЕ, А НЕ СПЕЦИФИЧНИМ НАЗИВОМ
Не доводећи у питање члан 18. овог правилника, састојци који спадају у једну од ниже наведених категорија и саставни су дио друге хране могу се означити називом категорије, а не специфичним називом.

Дефиниција категорије хране	Назив
1. Рафинисана уља животињског поријекла.	“Уље” или са придевом “животињског поријекла” или ознаком специфичног животињског поријекла. Изрази “потпуно хидрогенирано” или “дјелимично хидрогенирано”, зависно од случаја, морају се навести уз ознаку хидрогенираног уља.
2. Рафинисане масти животињског поријекла.	“Масти” или с придевом “животињског поријекла” или ознаком специфичног животињског поријекла. Изрази “потпуно хидрогенирано” или “дјелимично хидрогенирано”, зависно од случаја, морају се навести уз ознаку хидрогениране масти.
3. Мјешавине брашна добијеног из двије или више врста житарица.	“Брашно” након чега слиједи списак житарица из којих је добијено, падајућим редослиједом у односу на масу.
4. Скроб и скроб модификован физичким путем или помоћу ензима.	“Скроб”
5. Све врсте рибе, ако је риба састојак друге хране, те под условом да се назив и презентација такве хране не упућује на специфичну врсту рибе.	“Риба”
6. Све врсте сира код којих сир или мјешавине сира чине саставни дио друге хране, те под условом да назив и презентација такве хране не упућује на специфичну врсту сира.	“Сир”
7. Сви зачини који не прелазе 2% масе хране.	“Зачин(и)” или “мјешавина зачина”
8. Све биље које не прелази 2% тежине хране.	“Биље” или “мјешавина биља”
9. Све врсте препарата од гуме који се користе у производњи сировине гуме за жвакаћу гуму.	“Сировина гуме”
10. Све врсте производа од смрвљених печених житарица.	“Панирано” или “двопек”, гдје је прикладно
11. Све врсте сахарозе.	“Шећер”
12. Безводна декстроza или декстроza монохидрат.	“Декстроza”
13. Глукозни сируп и безводни глукозни сируп.	“Глукозни сируп”
14. Све врсте млијечних протеина (казеин, казеинати и протеини сурут-ке) и њихове мјешавине.	“Млијечни протеини”
15. Пресовани, истиснути или рафинисани какао-путер.	“Какао-путер”
16. Све врсте вина које су обухваћене посебним прописима о вину ⁽¹⁾ .	“Вино”

17. Скелетни мишићи ⁽²⁾ сисара и птица који су признати као погодни за људску конзумацију са природно укљученим или приађајућим ткивом, код којих укупна количина масти и везивног ткива не прелази у наставку назначене вриједности и ако је месо саставни дио друге хране. Максимални удио масти и везивног ткива за састојке означене појмом “... месо”.			“... месо” и назив(и) ⁽³⁾ животињских врста од које потиче
Врста	Садржај масти (%)	Протеински омјер колаген/месо* (%)	
Месо сисара (осим кунџа и свиње) и мијешано месо различитих врста у којем преовладава месо сисара	25	25	
Свињско месо	30	25	
Месо птица и кунџа	15	10	
* Протеински омјер колаген/месо изражава се као проценат колагена у протеинима меса. Садржај колагена представља садржај хидроксипролина помноженог фактором 8.			
Ако су ове максималне границе прекорачене, али су сви остали критеријуми за дефиницију “меса” испуњени, садржај “...месо” мора се прилагодити, а у списку састојака треба навести уз тврдњу “...месо” и присуство масти и/или везивног ткива. Производи обухваћени тврдњом “механички сепарирано месо” су изузети из ове дефиниције.			
18. Све врсте производа које су обухваћене тврдњом “механички сепарирано месо”.			“Механички сепарирано месо” и назив(и) ⁽³⁾ меса животињских врста од које потиче.
⁽¹⁾ Посебним прописом којим се успоставља заједничка организација пољопривредних тржишта и доноси посебне одредбе за одређене пољопривредне производе.			
⁽²⁾ Дијафрагма и жвачник су дијелови скелетних мишића, док су срце, језик и мишићи главе (осим жвачника) мишићи заглавка, те кости ножа и репа искључени.			
⁽³⁾ За етикете на енглеском језику ова ознака се може замијенити генеричким називом састојка животињске врсте на коју се односи.			

ДИО Ц – ОЗНАЧАВАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ САСТОЈАКА НАЗИВОМ ЊИХОВЕ КАТЕГОРИЈЕ НАКОН ЧЕГА СЛИЈЕДИ ЊИХОВ ПОСЕБНИ НАЗИВ ИЛИ Е БРОЈ

Не доводећи у питање члан 18. овог правилника, прехранбени адитиви и ензими у храни, осим оних из члана 17. тачка 2) подтачка 1. овог правилника који припадају једној од категорија у овом дијелу, означавају се називом категорије, након чега слиједи њихов специфични назив или, гдје је прикладно, Е број. Уколико састојак припада у више од једне категорије, наводи се категорија која одговара главној функцији тог састојка у предметној храни.

Киселина	Средство за пјенушање
Регулатор киселине	Средство за желирање
Средство против згушавања	Средство за глазуру
Средство против пјенушања	Средство за задржавање влаге
Антиоксиданс	Модификовани скроб (2)
Средство за повећање запремине	Конзерванс
Боја	Погонски гас
Емулгатор	Средство за дизање тијеста
Емулгаторске соли (1)	Секвестанти
Средство за учвршћивање	Стабилизатор
Појачивач ароме/окуса	Сладило
Средство за третирање брашна	Згушњивач

- 1) Само за прерађене сиреве и производе на бази прерађених сирева.
- 2) Специфични назив или Е број не захтијева се да буде наведен.
- ДИО Д – ОЗНАЧАВАЊЕ АРОМА НА СПИСКУ САСТОЈАКА**

1. Ароме се означавају појмовима:

1.1. “арома(е)” или специфичним називом или описом арома ако састав ароме садржи ароме како су дефинисане у посебном пропису о аромата,

1.2. “димљено аромом” или “димљено аромом добијеном из хране или категорије хране или извора” (нпр. “димљено аромом буковине”) ако димљена арома садржи ароме како су дефинисане у посебном пропису о аромата, те додаје димљену арому храни.

2. Појам “природно” за опис арома користи се у складу са посебним прописом о аромата.

3. Кинин и/или кофеин који се користе као ароме у производима или препаратима хране спомињу се називом у списку састојака одмах након ознаке “арома(е)”.
- ДИО Е – ОЗНАЧАВАЊЕ СЛОЖЕНИХ САСТОЈАКА**

1. Сложени састојак може се укључити на списак састојака под својим називом под условом да је то утврђено посебним прописом или да је уобичајена пракса, у својој укупној тежини, након чега слиједи списак на којем је наведено од чега је сложени састојак састављен.

2. Не доводећи у питање члан 18. овог правилника, списак састојака сложених састојка није обавезан:

1.1. ако је састав сложеног састојка дефинисан важећим прописима, те уколико сложени састојак чини мање од 2% готовог производа. Ова одредба се не примјењује на прехранбене адитиве у храни на које се примјењује члан 17. т. 1) и 3) овог правилника;

1.2. за мјешавине зачина и/или биља који чине мање од 2% готовог производа, уз изузетак прехранбених адитива у храни на које се примјењује члан 17. т. 1) и 3) овог правилника;

1.3. ако се ради о сложеном састојку хране за коју списак састојака није обавезан по важећим прописима.

НАВОЂЕЊЕ КОЛИЧИНЕ САСТОЈАКА

1. Навођење количине састојака није потребно:
  - 1.1. за састојак или категорију састојака:
    - 1.1.1. чија је оцијеђена нето маса наведена у складу са тачком 5. Прилога 9,
    - 1.1.2. чију количину треба навести у складу са важећим прописима,
    - 1.1.3. који се користи у малим количинама у сврху ароматизирања или
    - 1.1.4. који, иако се појављује у називу хране, није такав да утиче на избор потрошача у држави у којој се ставља на тржиште, јер варијација у количини не мијења основне карактеристике хране или се храна по њима не разликује од сличне хране;
  - 1.2. ако је важећим прописима о храни прописана количина састојака или категорије састојака, без обавезе означавања количине и
  - 1.3. у случајевима који су наведени у т. 4. и 5. Дијела А Прилога 6.
2. Члан 19. став 1. т. 1) и 2) овог правилника не примјењује се у случају:
  - 2.1. било којег састојака или категорије састојака који су обухваћени ознаком “заслађивач/и” или “са шећером/шећерима или заслађивачем/заслађивачима” уколико та ознака долази уз назив хране, у складу са Прилогом 3, и
  - 2.2. сваки додат витамин и минерал ако је та супстанца предмет декларације о храњивој вриједности.
3. Ознака количине састојака или категорије састојака се:
  - 3.1. изражавају као проценат који одговара количини састојака или састојака у вријеме њихове употребе и
  - 3.2. налази у називу хране или поред назива хране или на списку састојака уз одговарајући назив састојака или категорије састојака на којој се односи.
4. Изузетно од одредаба тачке 3. овог прилога:
  - 4.1. када је храна изгубила воду након третмана загријавања или другог третмана, количина се изражава као проценат који одговара количини коришћеног састојака/састојака у односу на готови производ, осим ако та количина или укупна количина свих састојака која је наведена на етикети прелази 100%, када се количина изражава на основу масе састојака/састојака који је коришћен за припрему 100 g готовог производа,
  - 4.2. количина испарљивих састојака наводи се на основу њиховог омјера тежине у готовом производу,
  - 4.3. количина састојака који су коришћени у концентrirаном или дехидрираном облику те који су деконзервирани током производње може се назначити на основу њиховог омјера тежине који је забиљежен прије њихове концентрације или дехидрације и
  - 4.4. у случају концентrirане или дехидриране хране која се намјерава деконзервирати додавањем воде, количина састојака може се назначити на основу њиховог омјера тежине у деконзервираном производу.

ПРИЛОГ 9

НАВОЂЕЊЕ НЕТО КОЛИЧИНЕ

1. Навођење нето количине није обавезно у случају хране:
  - 1.1. која је подложна значајном губитку запремине или масе и која се продаје количински или се важе у присуству потрошача,
  - 1.2. чија је нето количина мања од 5 g или 5 ml, с тим да се ова одредба не примјењује на зачине и биље,
  - 1.3. која се нормално продаје по комаду, под условом да се њихов број јасно може видјети и једноставно пребројати извана, или, ако то није могуће, онда је број јасно назначен на етикети.
2. Када се ознака одређене врсте количине (номинална количина, минимална количина или просјечна количина) захтијева прописима или уколико такве одредбе не постоје, ова количина се сматра нето количином за сврхе овог правилника.
3. Када се запаковани производ састоји од двије или више пакованих појединачних јединица које садрже исту количину једнаког производа, нето количина означава се ознаком нето количине сваког појединачног паковања и укупног броја паковања. Ознака тих података није обавезна када се укупни број појединачних јединица може јасно видјети и избројати извана и ако је бар једна ознака нето количине коју садржи свако појединачно паковање јасно видљива.
4. Када се запаковани производ састоји од двије или више појединачних паковања која се у појединачним паковањима не продају крајњем потрошачу, нето количина се означава ознаком укупне нето количине и укупним бројем појединачних паковања.
5. Када се чврста храна презентује у течном медију, мора се означити нето количина оцијеђене масе. Када је храна глазирана, наведена нето маса хране не укључује глазуру. За сврхе ове тачке “течни медиј” представља сљедеће производе, како у мјешавинама, или у замрзнутој или брзо замрзнутој храни, под условом да је течност само додатак основним елементима тог производа, те тако није фактор који наводи на погрешно мишљење: вода, водени раствори соли, расо, водени раствори киселина у храни, сирће, водени раствори шећера, водени раствори осталих заслађивача, воћни сокови и сокови од поврћа у случају воћа или поврћа.

ПРИЛОГ 10

ДАТУМ МИНИМАЛНОГ ТРАЈАЊА, ДАТУМ “УПОТРЕБЉИВО ДО” И ДАТУМ ЗАМРЗАВАЊА

1. Датум минималног трајања назначавача се како сљеди:
  - 1.1. Испред датума наводи се сљедећи текст:
    - 1.1.1. “Најбоље у потријебити до...” када датум укључује ознаку датума,
    - 1.1.2. “Најбоље у потријебити прије истека...” у осталим случајевима.
  - 1.2. Послије ријечи наведених у тачки 1.1. овог прилога наводи се сљедећи текст:
    - 1.2.1. датум или
    - 1.2.2. податак гдје се на амбалажи налази датум.
- Ако постоји потреба, ови подаци су пропраћени описом услова складиштења који треба да се поштују, ако се производ жели одржати до наведеног периода.
  - 1.3. Датум се састоји од дана, мјесеца и, по могућности, године, по том реду и на нешифриран начин. Међутим, у случају хране:
    - 1.3.1. која не траје дужи од три мјесеца, довољна је ознака датума и мјесеца,
      - 1.3.1.1. која траје дужи од три мјесеца, али не дужи од 18 мјесеци, довољна је ознака мјесеца и године,
    - 1.3.2. која траје дужи од 18 мјесеци, довољна је ознака године.
  - 1.4. Ако посебним прописима није другачије утврђено, ознака датума минималног трајања се не захтијева за:

- 1.4.1. свјеже воће и поврће, укључујући кромпир, који нису огуљени, изрезани или третирани на сличан начин. Ова одредба се не примјењује на клице сјемена и сличне производе као што је сјеме махунарки,
- 1.4.2. вина, ликере, шампањце, ароматизирана вина и сличне производе који су добијени из воћа, осим грозђа, те пића која су обухваћена царинском ознаком 2206 00, која су добијена из грозђа или мошта,
- 1.4.3. пића која садрже 10% или више волуменског удјела алкохола,
- 1.4.4. пекарске производе или производе од тјестенине који су, узимајући у обзир њихову природу, нормално конзумирани у року од 24 часа од њихове производње,
- 1.4.5. сирће,
- 1.4.6. кухињску со,
- 1.4.7. чврсти шећер,
- 1.4.8. посластице које се састоје готово искључиво од ароматизираних и/или обојених шећера,
- 1.4.9. гуме за жвакање и слични производи од гума.
2. Датум “Употребљиво до...” означава се како слиједи:
- 2.1. претходе му ријечи: “Употребљиво до”,
- 2.2. после ријечи наведених у тачки 2.1. овог прилога, наводи се следећи текст:
- 2.2.1. датум или
- 2.2.2. податак гдје се на амбалажи налази датум;
- Ти подаци су пропраћени описом услова складиштења који се морају поштовати,
- 2.3. Датум се састоји од дана, мјесеца и, по могућности, године, тим редом и на нешифриран начин;
- 2.4. Датум “Употребљиво до...” назначаваче се на свакој појединачној пакованој порцији.
3. Датум замрзавања или датум првог замрзавања који је наведен у тачки 6. Прилога 3 овог правилника назначаваче се како слиједи:
- 3.1. Претходе му ријечи: “Замрзнуто дана...”,
- 3.2. После ријечи наведених у тачки 3.1. овог прилога, наводи се следећи текст:
- 3.2.1. датум или
- 3.2.2. податак гдје се на амбалажи налази датум,
- 3.2.3. датум се састоји од дана, мјесеца и, по могућности, године тим редом и на нешифриран начин.

ПРИЛОГ 11

АЛКОХОЛНА ЈАЧИНА

Садржај алкохола за пића која садрже више од 1,2% волуменског удјела алкохола назначаваче се бројком са највише једним децималним мјестом. Пропраћена је симболом “% vol.”, а може јој претходити ријеч “алкохол” или скраћеница “alc.”.

Алкохолна јачина утврђује се на температури од 20 °C.

Дозвољене позитивне и негативне толеранције у односу на ознаку волуменске јачине алкохола које су изражене апсолутним вриједностима наведене су у следећој табели и примјењују се не доводећи у питање толеранције које произлазе из методе анализе која се користи за утврђивање алкохолне јачине.

Опис пића	Позитивна или негативна толеранција
1. Пиво чији садржај алкохола не прелази 5,5% vol. и пића произведена од грозђа, која нису газирана, обухваћена царинским тарифним бројем 2206 00, у складу са посебним актом којим се уређују номенклатуре царинске тарифе.	0,5 % vol.
2. Пиво чији садржај алкохола прелази 5,5% vol., пјенушава пића која су обухваћена царинским тарифним бројем 2206 00, у складу са посебним актом којим се уређују номенклатуре царинске тарифе, а која се добијају од грозђа, остала ферментисана пића од воћа, осим грозђа, попут воћних вина и слично, било да су полу пјенушава или пјенушава и пића произведена ферментацијом меда.	1 % vol.
3. Пића која садрже мацерате воћа и дијелова биљака.	1,5% vol.
4. Сва остала пића која садрже више од 1,2% vol. алкохола.	0,3% vol.

ПРИЛОГ 12

РЕФЕРЕНТНИ УНОСИ

ДИО А – ДНЕВНИ РЕФЕРЕНТНИ УНОСИ ЗА ВИТАМИНЕ И МИНЕРАЛЕ (ОДРАСЛЕ ОСОБЕ)

1. Витамини и минерали који се могу назначити и њихове референтне хранјиве вриједности (NRV)

Витамини и минерали	Референтне хранјиве вриједности (NRV)
Витамин А (µg)	800
Витамин Д (µg)	5
Витамин Е (mg)	12
Витамин К (µg)	75
Витамин Ц (mg)	80
Тиамин (mg)	1,1
Рибофлавин (mg)	1,4
Ниацин (mg)	16
Витамин Б6 (mg)	1,4
Фолна киселина (µg)	200
Витамин Б12 (µg)	2,5
Биотин (µg)	50
Пантотенска киселина (mg)	6

Калијум (mg)	2000
Хлорид (mg)	800
Калцијум (mg)	800
Фосфор (mg)	700
Магнезијум (mg)	375
Гвожђе (mg)	14
Цинк (mg)	10
Бакар (mg)	1
Манган (mg)	2
Флуорид (mg)	3,5
Селен (µg)	55
Хром (µg)	40
Молбиден (µg)	50
Јод (µg)	150

2. Значајне количине витамина и минерала
- Као правило, приликом одлучивања шта чини значајну количину, узимају се у обзир следеће вриједности:
- 2.1. 15% референтне хранјиве вриједности назначене у тачки 1. Дно А овог прилога испоручено у 100 g или 100 ml у случају произво-
да, осим пића,
- 2.2. 7,5% референтне хранјиве вриједности назначене у тачки 1. Дно А овог прилога испоручено у 100 ml у случају пића,
- 2.3. 15% референтне хранјиве вриједности назначене у тачки 1. Дно А овог прилога по порцији ако паковање садржи само једну
порцију.

ДИО Б – РЕФЕРЕНТНИ УНОСИ ЗА ЕНЕРГИЈУ И ОДАБРАНЕ ХРАЊИВЕ МАТЕРИЈЕ, ОСИМ ВИТАМИНА И МИНЕРАЛА (ОДРАСЛЕ ОСОБЕ)

Енергија или нутријент	Референтни унос
Енергија	8400 kJ / 2000 kcal
Укупне масти	70 g
Засићене масне киселине	20 g
Угљени хидрати	260 g
Шећери	90 g
Протеини	50 g
Со	6 g

ПРИЛОГ 13

ФАКТОРИ ПРЕТВАРАЊА
ФАКТОРИ ПРЕТВАРАЊА ЗА РАЧУНАЊЕ ЕНЕРГИЈЕ

Изражена енергетска вриједност рачуна се употребом следећих фактора претварања:

Угљени хидрати (осим полиола)	17 kJ/g – 4 kcal/g
Полиоли	10 kJ/g – 2,4 kcal/g
Протеини	17 kJ/g – 4 kcal/g
Масти	37 kJ/g – 9 kcal/g
Салатрим	25 kJ/g – 6 kcal/g
Алкохол (етанол)	29 kJ/g – 7 kcal/g
Органска киселина	13 kJ/g – 3 kcal/g
Влакна	8 kJ/g – 2 kcal/g
Еритол	0 kJ/g – 0 kcal/g

ПРИЛОГ 14

ИЗРАЖАВАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈА ОЗНАКЕ ХРАЊИВЕ ВРИЈЕДНОСТИ

Јединице мјерења које се користе за означавање хранјиве вриједности за енергетску вриједност (килодули (kJ)) и килокалорије (kcal)) и масу (грами (g), милиграми (mg), микрограми µg), те редослијед презентације информације, гдје је прикладно, јесу следећи:

Енергија	kJ/kcal
Масти	g
Од којих:	
- засићене масне киселине	g
- мононезасићене	g
- полинезасићене	g
Угљени хидрати	g
Од којих:	
- шећери	g

- полиоли	гг
- скроб	гг
Влакна	гг
Протеини	гг
Со	гг
Витамини и минерали	Јединице прецизиране у тачки 1. Дијела А Прилога 13. овог правилника.